

М.Г. Михалевич

**ЗЧЕПЛЕННЯ
АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА
АВТОМАТИЗАЦІЯ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ

М.Г. Михалевич

**ЗЧЕПЛЕННЯ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ**

Монографія

Харків
ХНАДУ
2020

УДК 629.3
М24

Затверджено Вченою Радою Харківського національного
автомобільно-дорожного університету, дозвіл №30/20/5.17
від 27 листопада 2020

Рецензенти: Д.О. Волонцевич проф., д.т.н.
(Національний технічний університет «ХПІ»)
А.В. Гнатов проф., д.т.н.
(Харківський національний автомобільно-дорожній
університет)
М.Л. Шуляк проф., д.т.н.
(Харківський національний технічний університет
сільського
господарства ім. П. Василенка)

Автор:

М.Г. Михалевич, доцент, к.т.н.,

М24 Зчеплення автотранспортних засобів. Математичне моделювання та
автоматизація: монографія М. Г. Михалевич. – Харків: ХНАДУ, 2020. - 174 с.

ISBN 978-966-303-767-7

У монографії теоретично проаналізовано перспективи автотранспортних засобів із двигунами внутрішнього згоряння. Запропоновані методи математичного моделювання сухого зчеплення та трансмісії в цілому. Теоретичні та експериментальні дослідження дозволили створити теоретичні основи формування закону керування автоматичного керування зчепленням на основі параметричних кривих.

Використовуються уточнені математичні моделі які ґрунтуються на експериментальних дослідженнях. Представлені у роботі концепції для формування закону керування зчепленням має перспективи для подальшого розвитку. В роботі вдалося поєднати досягнення в області розробки електронних систем та пневматичних апаратів з досягненнями в області технології їх виробництва.

УДК 629.3

ISBN 978-966-303-767-7

©Михалевич М.Г., 2020
© ХНАДУ, 2020

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1 Стан питання і задачі дослідження	7
1.1 Вимоги до вихідних параметрів системи керування зчепленням	13
1.2 Складові систем керування зчепленням	15
1.2.1 Виконавчий пристрій керування зчепленням	18
1.2.2 Керуючі пристрої	19
1.2.3 Датчики зворотного зв'язку	24
1.2.4 Датчик положення педалі	27
1.3 Закони керування зчепленням	28
1.4 Оцінювання якості роботи системи керування зчепленням	39
1.5 Огляд і аналіз математичних моделей та теоретичних досліджень складових системи керування зчепленням	40
1.6 Огляд та аналіз моделей електромагнітних клапанів в математичних моделях систем керування електропневматичними апаратами	44
1.7 Огляд та аналіз серійних зразків автоматичних систем керування зчепленням	45
1.8 Реалізація компенсації зношування фрикційних накладок веденого диску зчеплення	54
Розділ 2 Моделювання двигуна та елементів трансмісії	57
2.1 Моделювання двигуна внутрішнього згорання	58
2.2 Моделювання зчеплення	63
2.3 Моделювання інших елементів трансмісії	73
2.4 Моделювання опору коченню при початку руху	80
2.5 Моделювання кузова автотранспортного засобу	83
2.6 Математична модель виконавчого пристрою керування зчепленням	84
2.7 Математична модель електронного блоку керування	91
2.8 Моделювання водія	99
2.8.5 Реалізація моделі керуючих впливів на педаль акселератора	100
Розділ 3 Моделювання керування зчепленням	106
3.1 Класифікація режимів руху автотранспортного засобу	106
3.2 Класифікація режимів рушання з місця	109
3.3 Концепція закону керування зчепленням під час його вмикання	122
3.4 Концепція керування зчепленням на різних режимах руху	129

3.4.6 Ключові аспекти концепції вимикання зчеплення	129
Розділ 4 Математичне моделювання складових системи керування з врахуванням температурних змін навколишнього середовища	131
4.5 Дослідження впливу температури на роботу резистивного датчика зворотного зв'язку	131
4.6 Дослідження впливу температури на роботу електромагнітного клапана.....	134
4.7 Аналіз робочого процесу електромагнітного клапана з врахуванням дії температури	142
4.8 База експериментальних досліджень	150
Висновки	154
Список використаних джерел	156

Наукове видання

МИХАЛЕВИЧ Микола Григорович

**ЗЧЕПЛЕННЯ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ**

Монографія

Відповідальний за випуск В.І. Клименко

Авторська редакція

Комп'ютерна верстка М.Г. Михалевич

ВИДАВНИЦТВО

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
Видавництво ХНАДУ, 61002, Харків-МСП, вул. Петровського, 25.
Тел./факс: (057) 700-38-64; 707-37-03, e-mail: rio@khadi.kharkov.ua

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення
та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції, серія № ДК №897 від 17.04 2002 р.

Нідруковано до друку 21.12.2020 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman Сут. Віддруковано на ризографі.

Умовн. друк. арк. 11.0. Обл.-вид арк. 8,0.

Замовлення № 32 12 20. Тираж 300 прим. Ціна договірна.

Віддруковано ФОП Гончаренко В.Б

Регістраційний номер 2004800000000246251

в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб,
ФОП та громадських формувань